

21.10.2009

B7-0118/2009 }
B7-0119/2009 }
B7-0120/2009 }
B7-0121/2009 }
B7-0122/2009 } RC1

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus dėl rezoliucijų:

Verts/ALE (B7-0118/2009)

ECR (B7-0119/2009)

S&D (B7-0120/2009)

PPE (B7-0121/2009)

ALDE (B7-0122/2009)

dėl demokratijos stiprinimo ES išorės santykiuose

Filip Kaczmarek, László Tóké, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra

PPE frakcijos vardu

Véronique De Keyser, Richard Howitt, Thijs Berman

S&D frakcijos vardu

Ivo Vajgl, Alexander Graf Lambsdorff

ALDE frakcijos vardu

Heidi Hautala, Eva Joly, Franziska Katharina Brantner, Barbara

Lochbihler, Hélène Flautre, Judith Sargentini, Ulrike Lunacek

Verts/ALE frakcijos vardu

Adam Bielan, Tomasz Piotr Poręba

ECR frakcijos vardu

RC\794002LT.doc

PE428.726v01-00}
PE428.727v01-00}
PE428.728v01-00}
PE428.729v01-00}
PE428.730v01-00} RC1

Europos Parlamento rezoliucija dėl demokratijos stiprinimo ES išorės santykiuose

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, ypač į jos 21 straipsnį, ir į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3, 6, 11 ir 19 straipsnius ir į EB sutarties 177, 300 ir 310 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3, 6, 11 ir 19 straipsnius ir į EB sutarties 177, 300 ir 310 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 12 d. Strasbūre paskelbtą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją „JT tūkstantmečio deklaracija“ (A/RES/55/2),
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 4 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją „Skatinti ir stiprinti demokratiją“ (A/RES/55/96),
- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 15 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją „2005 m. pasaulio aukščiausio lygio vadovų susitikimo rezultatai“ (A/RES/60/1),
- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 23 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją pavadinimu „Stiprinti regioninių, subregioninių ir kitų organizacijų vaidmenį skatinant ir stiprinant demokratiją“ (A/RES/59/201),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl ES pagalbos rinkimų metu ir jų stebėjimo (COM(2001)0191),
- atsižvelgdamas į 2001 m. kovo 15 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl ES pagalbos rinkimų metu ir jų stebėjimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos vaidmens skatinant žmogaus teises ir demokratizaciją trečiosiose šalyse (COM(2001)252),
- atsižvelgdamas į savo 2002 m. balandžio 25 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl Europos Sąjungos vaidmens skatinant žmogaus teises ir demokratizaciją trečiosiose šalyse,
- atsižvelgdamas į 2003 m. gruodžio 12 d. priimtą Europos saugumo strategiją,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Valdymas ir vystymas“ (COM(2003)615),

RC\794002LT.doc

PE428.726v01-00}
PE428.727v01-00}
PE428.728v01-00}
PE428.729v01-00}
PE428.730v01-00} RC1

- atsižvelgdamas į savo pranešimą (A5-0219/2004) dėl Komisijos komunikato „Valdymas ir vystymas“,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. Europos Sąjungos konsensuą dėl vystymosi politikos,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo ir 2008 m. Akros veiksmų darbotvarkę,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Valdymas Europos konsensuse dėl vystymosi politikos. Suderinto požiūrio Europos Sąjungoje link“ (COM(2006)421),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1889/2006 dėl demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonės įsteigimo (Europos iniciatyva remti demokratiją ir žmogaus teises (angl. EIDHR),
 - atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 18 d. EP Biuro sprendimą, kuriuo įsteigiamas Parlamentinės demokratijos skatinimo biuras,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 8 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misijų: tikslai, praktika ir ateities uždaviniai,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės mėn. Tarybos išvadas dėl paramos demokratiniam valdymui siekiant tobulesnės ES sistemos,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 30 d. klausimą žodžiu Komisijai dėl demokratijos stiprinimo išorės santykiuose (O-0093/2009 – B7-0213/2009),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi demokratija ir žmogaus teisės yra pamatinės Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vertybės ir nuo pat pradžių buvo sudėtinė Europos integracijos proceso dalis,
 - B. kadangi pagrindinėse Europos Sąjungos sutartyse pabrėžiamas tvirtas įsipareigojimas skatinti demokratiją ir gerbti žmogaus teises ir kadangi Kopenhagos politinių kriterijų dėl stabilios demokratijos užtikrinančių institucijų, įstatymo viršenybės, žmogaus teisių ir pagarbos mažumoms bei jų apsaugos laikymasis buvo pagrindinis plėtros proceso bruožas,
 - C. kadangi iki šiol ES demokratijos stiprinimo ir rėmimo vizija nebuvo apibrėžta viename dokumente,
 - D. kadangi sėkmingas politinių, socialinių ir ekonominių teisių įtraukimas į platesnę demokratijos sampratą ES buvo labai svarbus užtikrinant stabilumą ir gerovę pasaulio istorijoje iki šiol dar nematytu būdu,
 - E. kadangi pagal Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnį vienas svarbiausių Bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų yra plėtoti ir stiprinti demokratiją, teisinę valstybę ir pagarbą žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms,

- F. kadangi Lisabonos sutarties 21 straipsnyje tvirtinama, kad „savo veiksmuose tarptautinėje arenoje, skirtuose žengti į platesnį pasaulį, Sąjunga vadovaujasi principais, paskatinusiais jos pačios sukūrimą, vystymąsi ir plėtrą“ ir kad „Sąjunga užtikrina savo išorinių veiksmų įvairių sričių bei jų ir kitų savo politikos krypčių nuoseklumą“,
- G. kadangi skatinti pagarbą žmogaus teisėms ir jas saugoti yra pagrindinė demokratinės visuomenės egzistavimo sąlyga, kaip dar kartą patvirtinama JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje 59/201, ir kadangi demokratijos sistemos skiriasi savo forma ir pobūdžiu (tai matyti ES), bet demokratija yra visuotinė vertybė ir jos svarbiausi principai ir elementai puoselėjami tarptautinėse deklaracijose ir konvencijose; kadangi šie elementai, kaip apibrėžta JT Generalinės Asamblėjos dviuose 2000 m. ir 2005 m. rezoliucijose (A/RES/55/96 ir A/RES/59/201), apima šiuos dalykus:
- pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, *inter alia*, asociacijų ir taikių susirinkimų laisvę, žodžio ir nuomonės laisvę,
 - teisę tiesiogiai ar per laisvai išrinktus atstovus dalyvauti valstybės valdyje, balsuoti ir būti išrinktam per teisingus ir nuolatinus, laisvus, visuotinus ir lygiateisius bei slaptus rinkimus, per kuriuos būtų užtikrinamas laisvas tautos valios reiškimas,
 - pliuralistinę politinių partijų ir organizacijų sistemą,
 - teisinės valstybės principų laikymąsi,
 - galių atskyrimą ir teismų nepriklausomumą,
 - viešojo valdymo skaidrumą ir atskaitingumą,
 - laisvą, nepriklausomą ir pliuralistinę žiniasklaidą,
- H. kadangi, kaip teigiama Tūkstantmečio deklaracijoje, demokratinis ir dalyvavimu pagrįstas valdymas, grindžiamas tautos valia, gali geriausiai užtikrinti vyrų ir moterų teisę oriai gyventi ir auginti savo vaikus, nealkstant ir nebijant prievartos, priespaudos ar neteisybės,
- I. kadangi vyrų ir moterų vienodos galimybės dalyvauti politiniame gyvenime ir sprendimų priėmimo procese yra būtina tikros demokratijos sąlyga,
- J. kadangi demokratija, vystymasis ir pagarba visoms žmogaus teisėms, įskaitant ekonomines, socialines ir kultūrinės teises, yra vienas nuo kito priklausantys ir vienas kitą stiprinantys dalykai,
- K. kadangi demokratija taip pat aiškiai susijusi su saugumu, kaip tai pripažinta Europos saugumo strategijoje, kurioje teigiama, kad „gero valdymo skatinimas, socialinių ir politinių reformų rėmimas, kova su korupcija ir piktnaudžiavimu valdžia, teisinės valstybės užtikrinimas ir žmogaus teisių apsauga yra geriausios priemonės siekiant sustiprinti tarptautinę tvarką“,
- L. kadangi Europos Sąjunga turi daug priemonių (nuo politinio dialogo ir diplomatinė iniciatyvų iki specialių finansinių ir techninio bendradarbiavimo priemonių), kuriomis galima remti demokratiją visame pasaulyje,
- M. kadangi Europos Sąjungos išorinės finansinės priemonės, pvz., vystomojo bendradarbiavimo priemonė, Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė (EKPP) ir stabilumo priemonė, –

visos suteikia didelių galimybių remti demokratinį valdymą ir institucijų bei pajėgumų kūrimą,

- N. kadangi Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė – pagrindinė finansinės paramos priemonė žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kuri yra visuotinė, veikia be šalies šeiminkės sutikimo ir kurią taikant tiesiogiai remiamos pilietinės visuomenės organizacijos; kadangi ES rinkimų stebėjimo misijos (RSM), finansuojamos Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės lėšomis, sudaro pagrindinę ES įnašo į demokratinį valdžios institucijų kūrimo dalį, visų pirma dėl tolesnių veiksmų reaguojant į rinkimų stebėjimo misijų rekomendacijas,
- O. kadangi pilietinė visuomenė gali atlikti labai svarbų vaidmenį prisidedant prie ES demokratijos stiprinimo išorės santykiuose pastangų, pavyzdžiui, galima paminėti savanorių indėlį į taikos palaikymo ir demokratijos stiprinimo programas,
- P. kadangi reikalinga geresnė paramos demokratijai, kurią dabar teikia ES, apžvalga, susijusi su tuo, kaip visos ES paramos demokratijai priemonių visuma taikoma visame pasaulyje šalyse partnerėse ir kaip šios skirtingos priemonės ir veikėjai veikia, vieni kitus papildo ir yra susiję,
- Q. kadangi 2004 m. pranešime dėl Komisijos komunikato dėl valdymo ir vystymosi pabrėžta, kad „svarbu tęsti rinkimų ir parlamentų reformas, o ne tik kurti daugiapartines rinkimų sistemas, užtikrinti platesnę ir veiksmingesnę gyventojų politinę veiklą“¹,
1. sutinka su požiūriu, kad siekiant ES paramą demokratijos kūrimui ir, visų svarbiausia, demokratinų vertybių ir pagarbos žmogaus teisėms puoselėjimą visame pasaulyje padaryti veiksmingesnį, reikalingas nuoseklesnis ir vientisesnis pagrindas;
 2. palaiko ES pirmininkavusios ir pirmininkaujančios valstybių pastangas, susijusias su įvairiems ramsčiams priskiriama demokratijos kūrimo iniciatyva ES išoriniuose veiksmuose siekiant tobulinti jos politiką ir stiprinti veiklą bei veiksmų koordinavimą, taip pat pabrėžia, kad reikalingi tvarūs veiksmai šioje srityje ir kad jie turi būti įtraukti į 2009 m. lapkričio mėn. priimamas Tarybos išvadas; atsižvelgdama į tai, pabrėžia, kad Taryba, sprenddama šį klausimą, privalo tinkamai atsižvelgti į kai kuriuos pagrindinius principus, pavyzdžiui, skaidrumą, galimybę susipažinti su dokumentais, konsultavimąsi ir atskaitomybę;
 3. rekomenduoja į Tarybos išvadas įtraukti konkrečius praktinius pasiūlymus, kaip gerinti demokratijos paramos koordinavimo priemones ES užsienio, žmogaus teisių ir vystymosi politikos priemonių srityse; dar kartą primena, kad valstybės žmogaus teisių ir demokratijos strategijos, kuri turėtų būti laikoma orientaciniu dokumentu, numatant joje valstybei svarbius šios srities prioritetus ir įtraukiant ją į visas atitinkamas ES išorės politikos sritis ir priemones, susijusias su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, priėmimas galėtų ypač sustiprinti ES išorės veiksmų nuoseklumą, koordinavimą ir veiksmingumą;
 4. dar kartą pakartoja, kad demokratizacija ir geras valdymas nėra tik savaiminiai tikslai, bet kad jie taip pat labai svarbūs mažinant skurdą, siekiant tvaraus vystymosi, kuriant taiką ir stabilumą; pabrėžia, kad demokratija, kaip matyti iš ES vidinės integracijos pažangos,

¹ A5-0219/2004.
RC\794002LT.doc

padeda užtikrinti ne tik politines ir pilietines teises, bet ir ekonomines, kultūrinės ir socialines teises, įskaitant solidarumą;

5. ragina Komisiją ir ES valstybes nares, steigiant naują išorės veiksmų tarnybą, užtikrinti, kad žmogaus teisės ir demokratijos vystymas būtų veiksmingai įtrauktas į visas politikos sritis ir mokytis iš vykstančių procesų bei patirties norint, kad konkrečiose vietovėse skatinant demokratines vertybes būtų daroma pažanga;
6. mano, kad įtvirtinant demokratiją ir demokratinius procesus trečiosiose šalyse teikiant paramą vystymuisi sukuriama geriausia perspektyva, susijusia su veiksmingos politikos pasaulinės reikšmės klausimais, kurie taip pat svarbūs ES piliečiams, plėtojimu; pabrėžia, kad demokratinės sistemos gali, pavyzdžiui, padėti veiksmingiau kovoti su tarptautiniu nusikalstamumu, nelegalia imigracija ir nelegalia prekyba, apsaugoti aplinką, išlaikyti atvirą pasaulio prekybos sistemą ir užtikrinti tvarų ir konkurencingą energijos tiekimą;
7. ragina ES siekiant stiprinti suderintus pasaulinio lygmens veiksmus, kuriais stiprinama demokratija, viešai pripažinti JT Generalinės Asamblėjos 2005 m. pateiktą demokratijos apibrėžtį kaip atskaitos tašką savo pačios vykdomiems demokratizacijos veiksams;
8. pabrėžia, kad demokratija negali būti eksportuojama arba primetama iš išorės ir kad sėkminga demokratijos skatinimo strategija turi būti paremta dialogu ir apimti visapusiškas pastangas stiprinti pilietinę visuomenę ir didinti demokratijos svarbos supratimą besivystančiose šalyse; pabrėžia nuolatinį ES įsipareigojimą ginti šalių partnerių vystymosi strategijų ir programų savarankiškumo principus; vis dėlto pabrėžia, kad šiuos procesus galima remti visomis skirtingomis ES priemonėmis, pritaikytomis konkrečiai kiekvienos šalies padėčiai;
9. pabrėžia, kad ES turi kurti paramos pilietinės visuomenės vystymui ir demokratiškų struktūrų kūrimui strategijas ir kad šioje srityje politiniai fondai, nevyriausybinės organizacijos ir akademinės institucijos vaidina svarbų vaidmenį ir jas reikėtų remti;
10. siūlo Tarybai ir Komisijai atrinktose šalyse partnerėse atlikti visapusišką ir išsamią visų formų Europos Sąjungos demokratijai skatinti teikiamos paramos analizę norint parengti praktines rekomendacijas;
11. rekomenduoja, kad Taryba ir Komisija atlikdamos savo paramos demokratijai veiksmus įgyvendintų Paryžiaus deklaraciją ir Akros veiksmų planą dėl pagalbos veiksmingumo, taip pat siūlo, visų pirma, rengti bendrus ES demokratijos vertinimus ir bendrus ES planus bei dalytis užduotis siekiant padidinti ES paramos demokratijai poveikį ir matomumą;
12. pabrėžia Europos Sąjungos susitarimuose išdėstytų žmogaus teisių nuostatų svarbą; atsižvelgdamas į tai dar kartą pakartoja, kad prieš sudarant naujus susitarimus, kuriuose būtų numatytos papildomos sąlygos, šios nuostatos visų pirma turėtų būti nuosekliai taikomos egzistuojančiuose susitarimuose;
13. siūlo, kad Komisija į šalies strategijos dokumentus sistemingai įtrauktų skyrių dėl demokratijos ir žmogaus teisių padėties, įtrauktų atitinkamų ES rinkimų stebėjimo delegacijų

rekomendacijas ir prirėikus įtrauktų paramos demokratijai aspektą į bendras programas su šalimis partnerėmis;

14. pabrėžia, kad reikia geriau koordinuoti pagal įvairias išorines finansines priemones vykdomą veiklą ir visapusiškai išnagrinėti geografinių ir teminių priemonių papildomumą;
15. ragina Tarybą ir Komisiją, prieš pradėdant įgyvendinti naujas demokratijos stiprinimo iniciatyvas, rengti plataus masto visa apimančias konsultacijas su visų ES valstybių narių ir trečiųjų valstybių suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant institucinius, regionų ir vietos lygmens veikėjus, žmogaus teisių gynėjus ir nepriklausomas pilietinės visuomenės grupes;
16. ragina Komisiją sistemingiau įtraukti demokratines institucijas visais lygmenimis, visų pirma, parlamentus ir regionų bei vietos valdžios institucijas, į konkrečioms šalims skirtų priemonių, pvz., ES ir atitinkamos šalies susitarimų, taip pat šalies strategijos dokumentų, rengimą ir įgyvendinimą;
17. ragina Komisiją svarstyti galimybę įkurti savanorišką taikos palaikymo korpusą, atsižvelgiant į teigiamą Europos savanorių tarnybos patirtį;
18. pabrėžia, kad ES parama demokratijai turi būti visapusiška, apimti visus 2005 m. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje numatytus klausimus, ir ją įgyvendinant būtų vadovujamasi ilgalaikė perspektyva; mano, kad Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė yra svarbi šios srities finansinės paramos priemonė ir ragina ir toliau teikti paramą ir ją stiprinti;
19. džiaugiasi svarių ES rinkimų stebėjimo misijų indėliu stiprinant demokratinius procesus, didinant pagarbą žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms, geram valdymui ir teisei valstybei, ypač stiprinant rinkimų procesus visame pasaulyje, tačiau pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog po rinkimų vykdoma politika būtų nuosekli, ypač didelį dėmesį skiriant tolesnių techninių ir politinių priemonių ir pilietinės visuomenės pastangų sąveikai, kad vystymosi pagalba derėtų su demokratijos principais ir demokratinio valdymo vertybėmis;
20. ragina Komisiją toliau vystyti sėkmingą bendradarbiavimą su Jungtinėmis Tautomis rengiant rinkimų stebėjimo misijas ir tobulinti bendrų su JT ir kitomis regioninėmis organizacijomis, pvz., ESBO ir Afrikos sąjunga, strategijų rengimą ir projektų kūrimą, siekiant skatinti demokratiją ir žmogaus teises;
21. pabrėžia, kad ES demokratijos stiprinimo pastangos turėtų būti sistemingesnės siekiant ypatingą dėmesį skirti išrinktų atstovų, politinių partijų, nepriklausomų teismų ir žiniasklaidos priemonių vaidmeniui ir moterų dalyvavimo politiniame ir viešajame gyvenime stiprinimui; be to, pabrėžia, kad svarbu remti politinius fondus, nevyriausybinės organizacijas ir akademinės institucijas;
22. rekomenduoja, siekiant nuolat stiprinti demokratiją, teisinę valstybę ir tinkamą valdymą, parengti apibrėžtą naujai ir demokratiškai išrinktų parlamentų rėmimo strategiją; ragina toliau rengti įvairių tautybių Parlamento narių lygiaverčio bendradarbiavimo priemones, susijusias su veiksmingu ir efektyviu atstovavimu rinkėjų interesams, veiksminga ir efektyvia vykdomosios valdžios priežiūra ir būdais palaikyti keitimąsi informacija tarp visų valdymo

sistemos dalių;

23. patvirtina savo pasiryžimą prisidėti prie demokratijos procesų stiprinimo aktyviau dalyvaujant rinkimų stebėjime, tobulinant tolesnius po ES rinkimų stebėjimo misijų veiksmus ir dalyvaujant parlamentinių gebėjimų ugdyme; atsižvelgdamas į tai ragina Parlamentinės demokratijos skatinimo biurą atitinkamiems parlamentiniams komitetams pristatyti išsamų veiksmų planą, kuriame būtina turėtų būti pateiktas aiškus bendradarbiavimo su tarpparlamentinėmis delegacijomis ir jungtiniais parlamentiniais komitetais mechanizmas; be to, pabrėžia, kad į šį procesą svarbu įtraukti parlamentines asamblėjas, pvz., AKR ir ES, EUROLAT, EUROMED ir EURONEST asamblėjas;
24. ragina Komisijos delegacijas bendradarbiauti su Parlamentinės demokratijos skatinimo biuru, kai svarstomos arba pradedamos įgyvendinti parlamentinės paramos programos;
25. rekomenduoja įtraukti veiksmų planą į lapkričio mėn. Tarybos išvadas ir numatyti iki 2010 m. pabaigos atlikti padarytos pažangos persvarstymą; prašo šiuo metu ES pirmininkaujančios ir ateityje pirmininkausiančios valstybės atitinkamiems Parlamento komitetams pristatyti Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos susitikimo rezultatus;
26. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.